

मार्गगुणाःग्रहक्षत्रादिमार्गगुणाः भूमिगुणाश्चतुरशीतिभूबलानियामलोक्तानि आत्मरक्षणमंत्रयंत्रादिना सर्गाणारथादिनिर्माणानां ॥ ४४ ॥ कल्पनाःबलपुष्टिकारायोगाः विविधाभिख्याश्चक्रव्यूहकौ-
चव्यूहादिनानानामानः ॥ ४५ ॥ उत्पाताःग्रहयुद्धादयोधूमकेत्वादयश्च निपाताःउल्कापातभूमिकंपादयः शस्त्राणांपालनंतीक्ष्णीकरणं ॥ ४६ ॥ पीडाचआपदांसमूहोआपदंतस्यकालआपदकालः ॥ ४७ ॥
आख्यातंअभिमंत्रितदुंदुभिध्वनिनाप्रयाणादिकथनं योगःपताकादिमंत्रणादि तयोःसंचारःश्रवणादर्शनाभ्यांपरमोहनं एतत्सर्वतत्रउक्तमितिसर्वत्रयोज्यं ॥ ४८ ॥ गरदैःविषदैः प्रतिरूपकंप्रतिमातत्कारकैस्त

कृत्स्नामार्गगुणाश्चैवतथाभूमिगुणाश्चह ॥ आत्मरक्षणमाश्वासःसर्गाणांचान्ववेक्षणं ॥ ४४ ॥ कल्पनाविविधाश्चापिनुनागरथवाजिनां ॥ व्यूहाश्चविविधा
भिख्याविचित्रयुद्धकौशलं ॥ ४५ ॥ उत्पाताश्चनिपाताश्चसुयुद्धंसुपलायितं ॥ शस्त्राणांपालनंज्ञानंतथैवभरतर्षभ ॥ ४६ ॥ बलव्यसनयुक्तंचतथैवबलहर्षणं ॥
पीडाचापदकालश्चपत्तिज्ञानंचपांडव ॥ ४७ ॥ तथाख्यातविधानंचयोगःसंचारएवच ॥ चोरैराटविकैश्चोग्रैःपरराष्ट्रस्यपीडनं ॥ ४८ ॥ अग्निदैर्गरदैश्चैवप्रति
रूपककारकैः ॥ श्रेणिमुख्योपजापेनवीरुधश्छेदनेनच ॥ ४९ ॥ दूषणेनचनागानामातंकजननेनच ॥ आराधनेनभक्तस्यप्रत्ययोपार्जनेनच ॥ ५० ॥ सप्तांग
स्यचराज्यस्यहासवृद्धिसमंजसं ॥ दूतसामर्थ्यसंयोगात्सराष्ट्रस्यविवर्धनं ॥ ५१ ॥ अरिमध्यस्थमित्राणांसम्यक्कोक्तंप्रपंचनं ॥ अवमर्दःप्रतीघातस्तथैवचव
लीयसां ॥ ५२ ॥ व्यवहारःसुसूक्ष्मश्चतथाकंटकशोधनं ॥ श्रमोव्यायामयोगश्चत्यागोद्रव्यस्यसंग्रहः ॥ ५३ ॥ अभृतानांचभरणंभृतानांचान्ववेक्षणं ॥ अर्थ
स्यकालेदानंचव्यसनेचाप्रसंगिता ॥ ५४ ॥ तथाराजगुणाश्चैवसेनापतिगुणाश्चह ॥ कारणंचत्रिवर्गस्यगुणदोषास्तथैवच ॥ ५५ ॥ दुश्चेष्टितंचविविधंवृत्ति
श्चैवानुवर्तिनां ॥ शंकितत्वंचसर्वस्यप्रमादस्यचवर्जनं ॥ ५६ ॥ अलब्धलाभोलब्धस्यतथैवचविवर्धनं ॥ प्रदानंचवितृद्धस्यपात्रेभ्योविधिवत्ततः ॥ ५७ ॥
विसर्गार्थस्यधर्मार्थकामहैतुकमुच्यते ॥ चतुर्थंव्यसनाघातेतथैवात्रानुवर्णितं ॥ ५८ ॥ क्रोधजानितथोग्राणिकामजानितथैवच ॥ दशोक्तानिकुरुश्रेष्ठव्यस
नान्यत्रचैवह ॥ ५९ ॥ मृगयाक्षास्तथापानंस्त्रियश्चभरतर्षभ ॥ कामजान्यादुराचार्याःप्रोक्तानीहस्वयंभुवा ॥ ६० ॥

द्वाराकर्मणकारिभिःकौलिकैः श्रेणिमुख्याःबलाध्यक्षादयस्तेषामुपजापोभेदनंतेन वीरुधश्छेदनेनधान्याद्युच्छेदेन ॥ ४९ ॥ नागानांदूषणमंत्रतंत्रौषधादिनातेन प्रत्ययोपार्जनेनविश्वासोत्पादनेनच पररा
ष्ट्रस्यपीडनंउक्तमितिपूर्वेणसंबंधः ॥ ५० ॥ समंजसंसमत्वं ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ कंटकशोधनंखलानामुन्मूलनं श्रमोमल्लक्रीडा व्यायामयोगःआयुधप्रयोगाभ्यासः त्यागोदानं ॥ ५३ ॥ अप्रसंगिताअसंबंधः ॥ ५४ ॥
राजगुणाःउत्थानादयः सेनापतिगुणाःमौलतादयः ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ पात्रेभ्यःप्रदानंप्रथमं ॥ ५७ ॥ विसर्गइति विसर्गोदानंधर्मार्थयज्ञार्थद्वितीयं काम्यंवृतीयं व्यसनाघातेचतुर्थं ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥